

SELETUSKIRI

Tõrva Vallavolikogu määruse eelnõule

„Sotsiaalhoolekandeline abi osutamise tingimused ja kord“

8.05.2021 võttis Tõrva Vallavolikogu vastu määruse nr 3 „Sotsiaalhoolekandeline abi osutamise tingimused ja kord“ (edaspidi määrus). Määruse muutmise vajadus on tekkinud abivajajate profiili muutusest, samuti on eesmärgiks kohandada toetused ja teenused vajaduspõhisemaks, arvestades ka üldist hinnatõusu olukorda.

Muudatused (palun arvestada, et seletuskirjas on muudatused toodud välja kehtiva määruse numeratsiooni alusel):

Paragrahvis 8 lõige 3 punkt 6 jätame välja ülalpeetavate loetelu. Lauses on viide perekonnaseaduse paragrahvidele, kus on ülalpidamiskohustusega isikud loetletud, seadust on vahepeal muudetud, lapselapsed ei ole enam ülalpidamiskohuslased.

Paragrahvi 9 lõikele 1 lisame juurde lause: Toetust ei saa taotleda samaliiki kulutuste katmiseks, mis on riikliku toimetuleku toetusega määratud. Vähekindlustatud leibkonnad saavad taotleda ka riiklikku toimetulekutoetust, muudatuse eesmärgiks on vältida toetuse topelt väljamaksmist.

Paragrahvi 10 alt jätame välja punkt 12 „saunapiletitoetus“ kuna toetuse vajadus puudub ning seda pole kasutatud.

Paragrahvi 13 lg 1 jõulutoetus muudame sõnastust ning 3-ja enama lapsega peredele toetuse välja maksmise jätame välja.

01.01.2023 jõustus uus perehüvitiste seadus ning perekondade sissetulekud tõusid märkimisväärselt. Ühekordne makstav toetus ei parendaks lasterikaste perede toimetulekut suurel määral. 2022. aastal maksime toetuseks **8600 eurot**. Lisaks korraldab vallavalitsus suurperedele iga-aastaselt jõuluürituse ning ka suurperede ühingud teevad erinevaid kampaaniaid ja jõuluüritusi.

Paragrahvi 16 lõige 1 muudetakse järgnevalt: Eakatele vanuses 80, 85 ja 90 juubeli puhul määratakse sünnipäevatoetus ja saadetakse lisaks toetusele õnnitluskaart.

Jätame välja vanuse 75 põhjusel, et inimeste eluiga on tõusnud ning paljud 75-aastased on veel väga aktiivsed väärikad ja võimelised osalema veel tööturul. 75-aastaseks saajaid oli 2022. aastal 75 inimest, mis on 4000 eurot aastas.

Paragrahvi 22 saunapiletite toetuse jätame välja, kuna toetuse vajadus puudub ning seda pole kasutatud.

Paragrahvi 22 lg 2 p 8 duši kasutamise ja pesu käitlemise teenus viia paragrahvi 22 lg 3 alla kuna reaalselt vallavalitsus teenust ei osuta, vaid korraldab.

Paragrahvi 27 lõige 3 muuta: koduteenus jaguneb pakettideks ja lisateenusteks.

Muudatusega jäetakse välja sõna tugiteenused. Muudatuste järgselt on inimesel lihtsam mõista, mis teenused kuuluvad paketi alla ning, mida tuleb sõltuvalt paketist lisaks osta või millised teenuseid saab osutada ilma paketita.

2020. aastal viis Sotsiaalkindlustusamet läbi koduteenuse analüüsi Tõrva vallas. Tulenevalt SHS § 3 lõike 1 punktist 1 tuleb sotsiaalteenuste osutamisel lähtuda eelkõige inimeste vajadustest. Seega, kui pakett ei vasta inimese vajadusele, siis lisateenuste näol on võimalik tegevuste sagedust suurendada. Näide: kui pakett 3 sisaldab inimese pesemise korraldamist kuni kaks korda kuus, aga inimese vajadus on suurem, siis on tal võimalik teenust lisaks osta lisateenuste näol. Olemasolevatele pakettidele soovime juurde lisada järgmised lisateenused:

Paragrahvi 27 lõige 4 ja 5 soovime tõsta paragrahvi 29 lõikeks 4 ja sõnastada järgmiselt lisateenused:

- 1) küttepuude tuppa viimine 1 sületäis/korvitäis – 2 eurot kord;
- 2) kliendi abistamine pesemisel – 6 eurot kord;
- 3) sooja toidu, toiduainete ja ravimite koju viimine – 5 eurot kord;
- 4) ühe lisatoa koristus – 3 eurot kord.
- 5) potitooli tühjendus ja puhastamine - 1 euro kord;
- 6) kevadine või sügisene eluruumide suurpuhastus – 7 eurot tund;
- 7) kõnnitee puhastamine lumest (väravast uksest) - 7 eurot tund;
- 8) pesemisvõimaluste korraldamine väljaspool teenuse saaja kodu vastavalt teenuse osutaja hinnakirjale. Pesemisteenust on õigustatud saada isikud, kelle tervislik ja/või majanduslik seisund ei võimalda sellega iseseisvalt hakkama saada.

Paragrahvi 29 pealkirja soovime muuta järgmiselt: Koduteenuse paketid ja lisateenused.

Muudatusettepanekud:

Paketi/teenuse nimetus	Kehtiv maksumus eurodes	Maksumuse ettepanek eurodes
Pakett 1	15	30
Pakett 2	25	45
Pakett 3	45	60
Kevadine või sügisene eluruumi suurpuhastus	5	7
Kõnnitee puhastamine lumest	5	7
Ühe lisatoa koristus	0	3
Potitooli tühjendus ja puhastamine	0	1

Teenuse maksumus on vallale aastatega oluliselt suurenenud. Koduteenuse kulu sisaldab endas koduhooldustöötaja töötasu, sõiduvahendi amortisatsiooni ning kütusekulu. Tavapäraselt kuluv miinimumaeg ühele kliendile on ca 1h + transpordile kuluv aeg.

Võrdlustabel teenuse kulude ja tulude kohta:

Koduteenus	2021	2022	2023(proгноос)	2024 (proгноос)
Klientidelt saadav	20 901	20 356	22 000	42000

omaosalus				
Kulu	97 683	107 392	120 700	131 000

Hinna- ja teenusevõrdlus lähimate omavalitsustega

Omaavalitsus	Teenus	Hind
Viljandi Vallavalitsus	Tunnipõhine	4€/h tööpäeval 8€/h töövälisel ajal
Elva Vallavalitsus	Paketid	Pakett 1- 20€/kuus- 2h/n Pakett 2- 40€/kuus- 4h/n Pakett 3- 50€/kuus- 6h/n Pakett 4- 60€/kuus- 8h/n Pakett 5- 70€/kuus- 10h/n Väljaspool Elvat reg. Isik 10€/h.
Mulgi Vallavalitsus	Tunnipõhine	7€/h + sooja toidu koju viimine 2€/kord
Valga Vallavalitsus	Kuutasu	24€/kuus
Põhja- Sakala Vald	Tunnitasu	Valla kodanik 3€/h Riigi kodanik 15€/h

Paragrahvi 29 lõike 2 lisame juurde punkti 10 sõnastusega: Heitvee- ja olmejäätmete välja viimine. Sama sõnastusega punkti lisame juurde lõike 3 punktiks 12.

Paragrahvi 35 lõige 4 muudetakse järgnevalt: Teenuse tasu on 0,35 eurot/km isiku kohta ja miinimumtasu on 5 eurot. Saatmisteenus tasu on 3 eurot isiku kohta. Kliendipoolsele saatjale teenustasu ei kohaldata juhul, kui abivajaja ei ole võimeline oma abivajadusest selgitusi andma või iseseisvalt liikuma.

Põhjusel, et 2022. aastal oli keskmine kütuse liitrihind 1,1 eurot siis 2023. aasta jooksul on olnud see pidevalt ca 1,5-1,7 eurot liiter. Meie sotsiaaltranspordi buss sõidab keskmiselt 5000 kilomeetrit kuus, bussi keskmine kütusekulu on 9l/100-le. Miinimumtasu ning sotsiaaltransporditeenuse kilomeetritasu hinda tõstetakse ka selleks, et panna inimesi hoolikamalt kaaluma sotsiaaltranspordi kasutamist.

Sotsiaaltranspordi teenuse kulude ja tulude võrdlustabel:

	2021	2022	2023 (prognoos)	2024 (prognoos)
Klientidelt saadav omaosalus	11900	15 683	15 600	29 000
Kulu	29 382	39 011	39 980	41000

Sotsiaaltranspordi hinnavõrdlus lähimate omavalitsustega

Omaavalitsus	Transpordi hind	Miinimumtasu	Saatmistasu	Ootetunni hind
--------------	-----------------	--------------	-------------	----------------

Viljandi Vald	0,4€/km	5€ I grupp (ise liikuvad isikud) 10€ II grupp (ratastooliga liikuvad isikud)		15€/h I grupp 20€/h II tund
Elva vald	4€/kord Elva linnas 7€/kord Elva valla piires 11€/kord Tartu maakonna piires 1,5€/km väljaspool maakonda Eesti Vabariigis			
Otepää vald	0,85€/km	10€ sõidualustustasu		10€/h
Mulgi vald	0,45€/km 0,3€/km soodustingimustel			5€/h
Valga vald	5 eurot ühe sõidu või väljakutse kohta Valga vallas; 25 eurot ühe sõidu või väljakutse kohta Valgast 100 km raadiusesse jäävas piirkonnas; 50 eurot sõidu või väljakutse kohta Valgast 250 km raadiusesse jäävas piirkonnas; 50 eurot, millele lisandub 0,15 eurot iga kilomeetri eest teenuse kasutamisel väljaspoole 250 km raadiusesse jäävat piirkonda		3€	

Paragrahvi 38 lõige 3 muudame hinna 5 eurot kord, lõige 4 eemaldame alajaotuse pesu pesemise teenusel.

Paragrahvi 41 väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse eesmärk ja sisu muudetakse täielikult.

Kehtima hakanud hooldereformiga tulenes vajadus muuta väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse sisu, taotlemine, määramine, tasumine selgelt arusaadavaks. Välja on vaja tuua reformi põhimõtte hoolduskulude maksmise osas ning teha arusaadavaks kodanikele hooldereformi rahastamine (mida maksab inimene, mida omavalitsus). Eelnevast põhjusest lähtuvalt soovime kehtestada paragrahvi sisu järgmiselt:

(1) Väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse eesmärk on kõrvalabi, turvalise keskkonna ja toimetuleku tagamine täisealistele isikutele, kes vajavad püsivalt või ajutiselt igapäevaeluks vajalike toimingute sooritamisel ja enesehooldamisel kõrvalabi sellisel määral, et

kodukohandamisest või koduteenusest inimese toimetuleku ja turvalisuse tagamiseks ning elukvaliteedi säilitamiseks ei piisa.

(2) Kui vallavalitsus on välja selgitanud, et isik vajab ööpäevaringset üldhooldusteenust ja otsustanud teenuse osutamise vajalikkuse, rahastatakse teenuskoha maksumust valla eelarvest ja isikult võetavast tasust.

(3) Valla eelarvest rahastatakse hooldusteenust vahetult osutavate hooldustöötajate ja abihooldustöötajate järgmisi kulusid:

- 1) tööjõukulud;
- 2) tööriietuse ja isikukaitsevahendite kulud;
- 3) tervisekontrolli ja vaktsineerimise kulud;
- 4) koolituse ja supervisiooni kulud.

(4) Valla volikogu võib kehtestada määrusega käesoleva paragrahvi 3 lõikes sätestatud kulude tasumise piirmäär, mis peab tagama teenuse saajale teenuse kättesaadavuse seaduses sätestatud tingimustel. Kui teenuse saaja on valinud teenuskoha üldhooldusteenuse osutaja juures, kus on teenuse eest valla eelarvest rahastatava osa maksumus suurem kui valla kehtestatud piirmäär, siis tasub teenuse saaja üle piirmäär jääva osa oma vahenditest.

(5) Isikult võetavast tasust rahastatakse teenuse saaja teenuskoha maksumusest majutus- ja toitlustuskulud ning muud teenuse osutamisega seotud kulud.

(6) Kui teenuse saaja sissetulek on madalam kui Statistikaameti avaldatud eelarveaastale eelnenud aasta teise kvartali keskmise vanaduspensionide suurus, katab vallavalitsus valla eelarvest teenuse saaja tasutavate kulude ja teenuse saaja sissetuleku vahe, kuid mitte rohkem kui eelmise aasta teise kvartali keskmise vanaduspensionide suurus. Sissetulekuna võetakse arvesse teenuse saaja riiklik pension, kogumispension kogumispensionide seaduse tähenduses, töövõimetoetus töövõimetoetuse seaduse tähenduses ja sotsiaalmaksuga maksustatav tulu sotsiaalmaksuseaduse tähenduses.

(7) Kui isikult võetava tasu suurus on suurem kui käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud vallavalitsuse kohustusest, tasub puudujääva osa teenuse saaja või tema ülalpidamiskohustusega isik.

(8) Valla sotsiaaltööspetsialistil on õigus teha aastas korra teenust saava isiku ülalpidamiskohustuste majandusliku olukorra vahehindamine.

Koostasid: Lauri Drubins/Liisa Luht